

ועם התמוטטותה נחשפה המערה, שיצרה את השקע הנוכחי. מבחינה זו אין לראות בתופעה exlier. ייתכן, שרק לחלק העמוק של האגם זיקה להתמוטטות גג המערה, בעוד שהחלק הרדוד יותר אינו אלא מדרון, הקשור בצבירת סחף כלפי השקע, וחלק זה הוא שהתפתח בשלב הפוסט-בולתי והשתתף בעיצוב דמותו הנוכחית של האגם. אלה הם תהליכים משניים, ואילו המקור העיקרי של התופעה הוא מציאות קארסט פרי-בולתי.

ד. ניר וא. יאיר

מחקר על מרכז-העסקים הראשי של תל-אביב—יפו

מרכז העסקים הראשי של תל-אביב—יפו מהווה את המוקד הכלכלי, הפינאנסי והמסחרי של מדינת-ישראל כולה. בתחומו פועלים רוב מרכזי הבאנקים, החברות הכלכליות הגדולות, חברות-הביטוח, חברות היבוא והיצוא, חברות-הנסיעות ועורכי-הדין. עשרות אלפי אנשים מגיעים מדי יום אל המע"ר לצרכי עסקים ושירותים. בהתאם למבנה התפקודי של ערים רבות בעולם נמצא אף המע"ר של תל-אביב—יפו, בחלק הישן של העיר, בתחום מקורב של שכונת "אחוזת-בית" ההיסטורית. עובדה זו באה על ביטויה בגיל הגבוה של בנייני המע"ר ובמצבם הרעוע, באי-התאמת רשת-הכבישים לעומס התנועה הרב ובמחסור ההמור במקומות-החניה. לנוכח מצב-דברים זה התחילה עיריית תל-אביב—יפו לתכנן את הקמתו של מרכז עסקים חדש בשטח שבין תל-אביב לבין יפו, שבו נמצאות היום חורבות שכונת מנשיה ושכונות-העוני הוותיקות נווה-שלום, נווה-יצדק וכרם-התימנים.

במסגרת עבודות-ההכנה לקראת הקמת מרכז-העסקים החדש נערך בחדשים האחרונים על-ידי המחלקה לגיאוגרפיה של האוניברסיטה העברית ואיגוד הגיאוגרפים בישראל מחקר מקיף על המע"ר הנוכחי. המשימות העיקריות של המחקר הן:

1. קביעה מדויקת של ההשתרעות הנוכחית של המע"ר (לפי האינדקסים של Murphy-Vauce);
2. קביעת מגמות ההשתנות של המע"ר לאור התפתחותו מאז קום המדינה;
3. מציאת גודל האוכלוסייה, העובדת בקביעות בתחומי המע"ר, וכן גודל האוכלוסיה, העומדת במגע עסקי קבוע עם המע"ר;
4. ניתוח תפקודי של שימושי הקרקע בתחומי המע"ר ובדיקת מגמות המרכז והביזור של עסקי המע"ר;
5. חקר האוכלוסייה הגרה בקביעות בתחומי המע"ר ובדיקת מידת המוביליות שלה. המחקר מבוצע על-יסוד מפקד מלא של העסקים, בתי המלאכה והמגורים שבתחומי המשוערים של המע"ר. עד לחודש נובמבר 1961 נפקדו כ-4.000 יחידות-מפקד. חומר-המפקד יעובד באופן מיכאני על-ידי כרטיסיות I.B.M. תוצאות מחקר זה תשמשנה נתוני-יסוד לתכנון מחודש של המע"ר הקיים ובסיס למרכז הבינלאומי להקמת מרכז העסקים החדש.

א. שחר